

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

ډیر ترویج
او
ډیر تبلیغ

ای. میشر
ژباړه: ولي

ډير ترويج او ډير تبليغ
اي. ميشتر
ژباړه : ولي
خپرنډويه: سيند خپرنډويه

ډير ترويج او ډير تبليغ

اي. ميشتر

د کمینټرن له اسنادو څخه

ژباړه: ولي

پانگوالي يوازې د خپلو بانکونو او تراستونو، د خپلو محکمو، قوانينو او پوځي قطعاتو او د مالي ځواک او حکومتي دستگاه له لارې خپله واکمنيتيا نه ساتي. پانگوالي همدا ډول د دې واقعيت پر اساس حکومت کوي چې د تبليغ او ترويج لپاره تقريباً نا محدوده وسايل او امکانات لري. بنسونه او تعليم او روزنه، علم او هنر، کتابونه او ورځپاڼې، راډيو، سينما او تياتر، دا ټول هره ورځ د واکمني طبقې عقايد د ولسي پرگنو په ذهنونو کې تزريقوي. دا ټول کوشنې کوي چې د ستم خپلو زيارکينو زرونه او ذهنونه خپل لورې ته راوکاري، منحرف يې کړي، تر بريد لاندې يې ونيسي او تر خپلې ولکې لاندې يې راولي. فاشيستي ديکتاتورۍ دا تبليغ تر نهايي درجې پورې تيز کړی دی. د دې ديکتاتورۍ ټول سازونه په همغږي توگه يو آواز غږوي او فاشيستي تبليغي وزارتونه هم خپله بد آواز ه موسيقي په اوچت غږ وهي.

زموږ ډيری ملگري په خطرناک ډول ليوالتيا لري چې د خپلو دښمنانو تبليغ او ترويج ته کم ارزښت ورکړي. هغوي د تبليغ او ترويج چارې ثانوي گڼي او د دې موضوع د پوهيدو توان نلري چې په اوسني شرايطو کې دقيقاً دا موضوع ډيره شديدې او متمرکزه پاملرنه غواړي. دا د کمونيستي گوندونو يوه ټاکونکې دنده ده چې په ورځني توگه د خپلو عقايدو په تبليغ سره په نوي ډول د فاشيزم په وړاندې مقابلي ته ودريري، هغه فاشيزم چې د هر ډول ښکاره او پټې وسيلې په کارولو سره کوشنې کوي د ولسونو د ذهنونو مالک شي. تبليغ او بيا هم تبليغ، د ولسونو تر منځ زموږ د عقايدو د رسولو لپاره د هرې شونتيا کارونه او د دې لپاره چې په فاشيزم کرکه شوی فضا کې زموږ د نظراتو ورمه ولگيري، د فاشيستانو او رفرميسټانو د استدلالونو سره زموږ مقابله د هر وخت په پرتله د کمونيستي گوندونو مهمه دنده جوړوي. د ځپوونکو فاشيستو او جگړه مارو په وړاندې د يوې بريالي مبارزې او د رفرميسټانو د ويجاړونکو توهماتو په وړاندې د يوه بريالي بريد لپاره، يوه ډيره مهمه مخکني اړتيا زموږ دتبليغاتو کمی او کيفي

رغاونه ده چې بايد د زياتو کتابونو، زياتو جزوو، زياتو ورځپاڼو، ښه کتابونو، ښه جزوو او د ښو ورځپاڼو د خپرولو له لارې تر سره شي.

د ترويج او تبليغ منځپانگه بايد څه وي؟

شونې ده چې د دې پوښتنې بيا راپورته کول، هغه پوښتنه چې په کراتو ځواب شوی، بې گټې ښکاره شي. خو له هغه ځايه چې په عمل کې زموږ ځينې ملگري تبليغ او ترويج سره غلطوي او ځينې فکر کوي چې تبليغ دا مهال بايد څنډې ته کيږدو څو ترويج ته لاره خلاصه شي، نو دې پوښتنې ته د لنډين ځواب يو ځل بيا رايادوو. لنډين چې د پلخانف لخوا د وړاندي شوي تعريف په اړه خبرې کړي، داسې ليکي:

«مونږ (د پلخانف او د کارگرانو د نړيوال غورځنگ د ټولو رهبرانو سره) تر اوسه فکر کاوه، چې يو مروج چې مثلاً د وزگارتيا پر موضوع باندې خبرې کوي بايد د کرکيچ پانگوايزه منځپانگه توضيح کړي، په نننۍ ټولنه کې د کرکيچ حتمي رامنځته کيدنه وسپيري او دا تشریح کړي چې نننۍ ټولنه بايد څنگه په حتمي ډول په يوې سوسياليستي ټولني بدله شي او.... لنډه دا چې هغه بايد «ډيرې آيډه گانې» عرضه کړي؛ هومره ډيرې چې يوازې به نسبتاً لږ شمير کسان ورباندې پوه شي. خو يو مبلغ چې د همغې موضوع په اړه خبرې کوي د توضيح لپاره داسې يو واقعيت انتخابوي چې د هغه مخاطبان په پراخه ډول هغه وپيژني او ورته متمايز وي. د ساري په توگه د ولبرې له امله د يو وزگار کارگر د کورنۍ مرگ، زياتيدونکې فقر او ... او د دې واقعيت په کارولو سره «پرگنو» ته يوازې د يوې ايډې د وړاندې کولو لپاره خپل ټول کوښښ کاروي، يعنې د ثروت د زياتيدني او د فقر د زياتيدني تر منځ د احمقانه تضاد ايډه. مبلغ به کوښښ وکړي د ولسونو تر منځ د دې ښکاره بې عدالتۍ په وړاندې د خلکو قهر او نارضايتي راوپاروي او د دې تضاد بشپړه توضيح به مروج ته پريږدي.

ترويج او تبليغ بايد د يو بل بشپړونکي وي. هيڅ يو نه بايد د بل په بيه سپک وگڼل شي او نيايد يو د بل پر ځای وکارو. که ځينې ملگري انگيري کله چې مونږ د خلکو دموکراتيکو آزاديو لپاره نيغ په نيغه تبليغ کوو نو ضروري ده چې دا ترويج او تبليغ د پرولتاريا د ديکتاتورۍ لپاره محدود کړو، دا ملگري په اشتباه کې دي (همدا ډول هغه کسان هم تيروتنه کوي چې فکر کوي بې له دې شعار څخه چې «ژوندی دی وی د پرولتاريا ديکتاتورې!» نشو کولای د مهمو غوښتنو لپاره تبليغ وکړو). آيا د دې اړتيا ليدل کيږي چې د متحدې جبهې د جوړولو او د ولسونو د جبهې د سازماندهۍ او د ولسونو تر منځ د لارې پيدا کولو په موخه په خپلو تبليغاتو کې له کمونيزم څخه يو څه کم وغريږو؟ بر عکس، بايد د کمونيزم په اړه، د شوراکانو د قدرت په اړه او د خپلو اصولو په اړه لا زياتې خبرې وکړو. خو يوازې په مناسبو شرايطو کې بايد د ولسونو بلاواسطه تجربې، اړتياوې او غوښتنې د خپل تبليغ د پيل ټکۍ وگرځو او بايد پوښتنو ته په رښتوب او ژوندي توگه بې له دې چې دا پوښتنې په اوږدو کړو وړو توضيحاتو او د تيوريکو پېچيلو موضوعگانو په راپورته کولو سره لا پېچلې کړو، ځواب ووايو. خو په ورته وخت کې بايد خپل سياست توضيح کړو او د هغه دلايل روښانه کړو. د هغه راتلونکې بايد انځور کړو او ښکاره کړو چې څرنگه دا سياست د پرولتاريا د ديکتاتورۍ لپاره زموږ له مبارزې سره تړاو لري. په تبليغي کار کې د پرگنو د ملموسو مسايلو، له هغه مسايلو څخه چې د چاوديدونکو توکو حکم لري او د ولسونو لخوا نيغ په نيغه د پوهيدني وړ دي، کار اخلو؛ لکه د ولبرې له امله د يو وزگار کارگر مړينه، د طبقاتي محکمې د مرگوني حکم په څير مسايل او.... مونږ پر دې مسايلو ټينگار کوو، په داسې حال کې چې عمداً له ډيرو نور مسايلو څخه چې رسوايي يې کمه ده، په سادگۍ تيريږو، خو په ورته وخت کې په خپل ترويج کې ښکاره کوو چې د ولبرې له امله د يو وزگار کارگر مړينه او ورته

پېښې په هېڅ ډول تصادفي نه دي، بلکې د پانګوالۍ يوه عارضه ده او د داسې پېښو د بې پايه تکرار مخه يوازې هغه وخت نيولی شو چې پانګوالي نابوده او سوسياليزم آباد کړو.

مونږ بايد له دې بد او بې معنی عادت څخه چې ټول شيان په يوه تبليغي ويناپاڼه او مقالې کې ځای په ځای کړو او خپل ټول استدلالونه او غوښتنې په هغه کې کتار کړو، ډډه وکړو. مونږ د داسې ويناپاڼو او مقالو سره آشنايي لرو چې له پيله تر پايه له استدلالونو او غوښتونو ډکې دي خو د ولسونو د وپېښولو او هڅونې په ځای په ډير احتمال هغوي بیده کوي. په تبليغي ويناپاڼو او مقالو کې مونږ ټول شيان پر يوه واحد اند متمرکزوو څو په تبليغي کار کې خپل تر له هر اړخه وپالو. البته کېدای شي ولسونو ته ډير مطالب ووايو، خو د يو مبلغ هنر دا دی چې وکړای شي په هره شيبه کې هغه څه ووايي چې له ټولو زيات اغېزناکه وي، يوازې هغه مطالب ووايي چې په هماغه شيبه کې وکړای شي بې له تفصيلي استدلال څخه ولسونه ولسوي او راپاڅوي. زموږ د فرانسوي ملګرو دا شعار چې «شتمن اړ کړی چې بيرته يې درکړي» په تبليغ کې د مهارت ځلانديا بنسټه کوي. دا شعار د ورځې په شان ولسونو ته روښانه دی. هغه شعار چې تفصيلي او اوږدو توضيحاتو ته اړتيا ونلري د ولسونو په ذهن کې نفوذ کوي، د بشپړو استدلالونو پرته هغوي متقاعدوي، او دننه انگار يې په لمبو بدلوي.

خو مونږ تل په توضيحي کار کې اعلامو چې اړتيا ده لا مخې ته لاړ شو او ووايو چې يوازې د پرولتاريا ديکتاتورې، يوازې شورايي ځواک کولای شوي د زيارکېښانو اړتياوې د تل لپاره پوره کړي او نيمګړتياوو ته پای ورکړي. دا وخت پراخه ولسي پرګني د دې ايدي په وړاندې شکمن يا ان منفي فکر لري او زموږ ترويج او تبليغ به ورته د دې ايدي منل آسانه کړي. نو مونږ بايد تل ترويج او تبليغ د يو بل بشپړونکي کړو، د هغوي تر منځ په سمه اړيکه ټينګه کړو، دواړو ته تکامل ورکړو او بډايه يې کړو.

له چا سره خبرې او د چا لپاره ليکل کوو؟

لومړنی پوښتنه چې بايد له ځان څخه وکړو دا ده چې: له چا سره خبرې او د چا لپاره ليکل کوو؟ آيا مخاطبين مو ګوندي ملګري دي، که غيرګوندي کارګران دي او يا د نورو ګوندونو غړي دي؟ آيا له هغو کارګرانو سره خبرې کوو چې مونږ پېژني او پر مونږ باور لري، يا مخاطبين مو هغه زيارکېښان، هغه دهقانان، کسبګر او خپلواکه روڼ اندي دي چې لا پر مونږ بې اعتماد دي؟ آيا ټولو زيارکېښو ولسونو ته، که يوې ځانګړې طبقې او ځانګړو ډلو او ټپلو ته يوه ځانګړی وينا لیکو؟ آيا ځوانانو ته، که په يوې لوي صنعتي سيمې کې کارګرانو او که د هقانانو ته يوه ځانګړی مقاله لیکو؟ مخاطبين مو څوک دي، څوک بايد زموږ له کليمو څخه اغېزمن شي او کومه خاصه پايله بايد ترې تر لاسه شي؟ دا لومړنی پوښتنه ده، هغه پوښتنه چې اکثراً ټپوس يې نه کيږي او ځواب يې هم نه ورکول کيږي. شته ځينې کسان چې په ولسي ميټنگونو کې هماغه ويناوې کوي چې په ګوندي سيمه ايزه کنفرانسونو کې؛ د ځوانانو په ميټنگونو کې کټ مټ هغسي خبرې کوي چې له زرو کارکونکو سره يې کوي او...

په کلي توګه هغوي له خلکو سره ژوندی خبرې نکوي، بلکې له هغه مجرد مخاطب سره غږيږي چې د دې په ځای چې ويناوال ځان ته زحمت ورکړي او خپل عقايد د اورېدونکو په ذهنونو کې ځای په ځای کړي، هغه بايد د ويناوالو په اندونو کې د نفوذ کولو زحمت په خپله وګالي. دا هغه ويناوې او مقالې دي چې احتمالاً د نړۍ د تاريخ آرشيونو، يا هم د نيوکګرو عالم وزمو او يا هم د دانشمندانو لپاره ليکل کيږي، نه د هغو ولسونو لپاره چې بايد د دې مقالو او ويناوو مخاطب وي.

له تيوريک پلوه نشو کولای دا شان زياتو ويناوو او مقالو ته ګوته ونيسو، هغوي يوازې يوه کوچنی نيمګړتيا لري، د لوستلو وروسته يې لوستونکی بې تفاوته پاتی کيږي، هېڅ ډول غبرګون په هغوي کې نه راپاروي. دا يوازې کافي نه

ده چې زموږ په وينا يا مقاله کې دې تيروتنه نه وي، بلکې بايد په داسې ډول يې ووايو او وي ليکو چې په ځانگړيو شرايطو کې پر خاصو ډلو ټپلو او ولسي پرگنو باندې اغيزه وکړي.

په دې اړه چې څه ووايست ډير فکر مه کوئ، زيات په دې فکر وکړئ چې څرنگه يې ووايئ، زموږ مروجين او مبلغين بايد دا خبردارۍ په ياد ولري. د دې لپاره چې په بشپړ ډول دې خبرداري ته پاملرنه ولرو بايد پوه شوو چې له چا سره خبرې کوو، د چا لپاره ليکل کوو؛ بايد پوه شوو چې کوم شيان لوستونکي او اوريدونکي پاروي او له ټولو مهمه په اوسني شرايطو کې د کومو پوښتنو ځواب غواړي، د هغوي په ذهن کې يې کوم ناسمه استدلالونه ځای په ځای کړي دي او کوم ټولنيز او سياسي چاپيريال پر هغه اغيزه کوي. بنيايي مونږ د دې خلکو هيلې او اړتياوې، اميدونه او بريدني د خپلو تبليغاتو د پيل ټکي وگڼو او د هغه تزونو او پريکړو د پلي کولو لپاره يې راجلب کړو چې بايد د سموالي په اړه يې دا خلک باورمن کړو. ملگري ډيمټريوف د کمونيستي انټرناسيونال په اومه کنگره کې په خپلې پاييزې وينا کې، هغه کمونيستان چې نشي کولای ساده او مشخصې خبرې وکړي او داسې انځورونه وکاروي چې د ولسونو لپاره ملموس او د پوهيدني وړ وي، هغه کمونيستان چې لا نشي کولای هغه انتزاعي فرمولونه چې يې حفظ کړي، ځنډې ته کيږدي، په بيرحمۍ سره يې تر نيوکې لاندې نيسي او وايي:

«زموږ څخه اکثره داسې انگيري، که چيرې ولسونو ته غټې غټې خبرې او د پوهيدني نه وړ فرمولونه او تزونو وکاروي، د هغوي تهبيج او تبليغ به ښه وي. خو هيروي چې زموږ په عصر کې د کارگرې طبقې سترو رهبران او تئوريسنانو يعنې لنين او ستالين به تل په مکمله توگه په ولسي ژبه خبرې او ليکل کول، هغه ژبه چې پراخو ولسي پرگنو ته د پوهيدني وړ وه؛ مونږ هر يو بايد دا يو قانون، يو بلشويکي قانون، يو لومړنی قانون وگڼو چې:

د ليکلو يا د خبرو پر مهال تل عادي کارگران په پام کې ولره، چې نه بايد له هغه څه چې وايي او ليکي وتښتي. بايد ستا په خطاب باور ولري او له تا څخه د پيروۍ لپاره چمتو وي! بايد هغه کسان، چې ليکل او خبرې ورته کوي، په پام کې ونيسئ.»

دا چې د ټولو ټاکونکو چارو په اړه حقيقت له مونږ سره دی، يو تاريخي واقعيت دی، خو بايد ولسونه په دې چارې متقاعد کړو او يوازې هغه مهال حقمن پاتې کيږو چې نه د اصولي او وچو کسانو په شان، بلکې د واقعي مروجينو او مبلغينو په توگه هغوي ته نژدې شوو، د دې په ځای چې وغواړو چې همدا نن ولسونه زموږ ژبه زده کړي، بايد په دې پوه شوو چې دا زموږ دنده ده چې د هغوي ژبه زده کړو.

نوي ژبه

«بايد په نوي ژبه خبرې وکړو!» په زياتو مصوبوکې دا موضوع څرگنده شوی ده، خو پلي کيدل يې ډير پخ دي. دا د نوي ژبې مسئله، هغه ژبه چې ميليونونه انسانان مبارزې ته هڅوي، يوازې د سبک (ډول) مسئله نه ده، بلکې د لورليد يو ډول دی. د کمونيستي انټرناسيونال يو گوند په دې اړه يوه بيلگه رامنځته کړی ده. د فرانسې کمونيست گوند هغه گوند دی چې په يوې بشپړه نوي، ځواکمنې او شتمنې ژبې باندې خبرې کوي.

دا کومه ژبه ده؟ زموږ فرانسوي ملگري په رښتيا د خپلو خلکو په ژبه، د فرانسې د خلکو په ژبه، په خپلې پخواني بدياه ژبه، د ولټر يا د ديده رو او د انقلاب په ژبه، د واقعيت په ژبه او په اوسمهاله ژبه خبرې کوي. مونږ څنگه کولای شوو دا د ولسونو ژبه، دا د خلکو ژبه زده کړوو؟ د ترلو ورونو او کرکيو تر شا يې نشو زده کولای. يوازې د ورونو او کرکيو په پرانيستلو او د هغه تازه هوا وړمو ته د اجازه ورکولو سره يې زده کولای شوو چې ولسي پرگني يې تنفس کوي. دا ژبه هغه وخت زده کولی شوو چې د خپل هيواد او ولس د برخليک او راتلونکي په اړه خپل مسووليت احساس کړو. دمگړی، د ۲۰۰ کورنيو په وړاندې د ولسونو د پيوستون لپاره زموږ د فرانسوي

ملگرو تبلیغ، د یوه ځلانده سبک لرونکې هجا څخه پورته یو حرکت دی. دا تبلیغ چې «مونږ فرانسه یوو، د فرانسی هیواد او ولس، مونږ کمونیستان د ولس، د هیواد د ژوندانه، د هغه د کلتور او د نه پای ته رسیدونکي شتمنیا قاطع او جدي مدافعین یوو، چې د څو سوه کورنیو په لاسونو چې د پانگوالی د زببناک بنسکارندوی دي، لوټل کيږي»، د یوه ستر او اصیل احساس ځلا ده. نوی ژبه د یوه نوي تاکتیکی چال او چلند څخه سرچینه اخلي. مونږ گوښي ته شړل شوي ډله نه یوو او د ترلو کرکیو تر شا د بحث لپاره ناست نه یوو، مونږ د ولسونو زړه او ماغزه یوو، هغه گوند چې یوه ورځ به فرانسه وي.

مونږ ټول ډیر داسې شیان دي چې له فرانسوي ملگرو یې زده کوو، د فرانسی د ولسونو ترانې او د فرانسی د ادبیاتو استادانه پنځونې، د هغوي د هیواد ځلانده لمر او د هغوي د انقلابي تاریخ ځلانده رڼا د هغوي په ژبه کې لاره مومي. او کله چې تورز په کنگره کې خپله وینا د وچو تحلیلونو په ځای د فرانسوي ژبې د حیرانونکي بشپړتیا او بدایني په ستاینې پیلوي، د فرانسی د کمونیست گوند ژبه او دريځ څرگندوي.

په نورو کمونیستي گوندونو کې زموږ ملگرو کوښښ کړی په اصطلاح نوی ژبه په تصنعی ډول وزیږوي، کوښښ یې کړی خپلې ویناوې او مقالې په هغو کلیمو او عبارتونو سینگار کړي چې فاشیستان یې کاروي، هغه څه ته چې اړتیا لري د دې په ځای چې د خلکو د شتمني ژبې له چینی څخه یې اخلي، کوښښ یې کړی ځان د دېښمن له ژبې سره منطبق کړي. دا غلطه او خطرناکه پوهیدنه ده. په آلمان کې، له دې هیڅ څه غلط نشته چې د موهن هیتلر او گوبلز د ژبې د عبارتونو له ځینو برخو څخه کار واخیستل شي، بلکې د دې عکس، مونږ باید د دهقاني جگړو ژبه او ولسي ترانې زده کړو، د شلسینګ او گوته، هومر او داریته ژبه، د آلمان د ولسونو شتمنه او آزاده ژبه زده کړو. له دې کار څخه بنایي کومه ویره ونلرو، ځکه بی له تیروتنې به یې زده نکړو. شاید کله نا کله ناسم لحن غوره کړو، خو که د پریکړه لیکونو په وچې او ستومانه کونکې ژبه خبرې ونکړو، بلکې د ولسونو په ښکلي او ژوندی ژبه وغږیږو، نو خلک به مونږ درک کړي.

د هرڅه په اړه غبرگون ښکاره کړئ او په چټکي غبرگون ښکاره کړئ

مونږ باید هر هغه څه ته چې د ولسونو تر منځ احساس راپاروي او ولسونه ورسره لیاالتیا لري، غبرگون وښیو او هغه هم چټک غبرگون. په دې اړه کولای شوو له فرانسوي ملگرو، د هغوي د کنگرې له بیلګې، د هغوي له ویناوو او د هغوي له مرکزي ارگان «اومانیته» څخه زده کړوو؛ په ټولنیز ژوند کې داسې یوه مسئله نشته چې هغوي په اړه غلي پاتې شي. له دې څخه به هیڅ څه ناسمه نه وي چې یو کمونیست ووايي «دا کار ما پورې اړتیا نلري»، نه، ټول شیان مونږ پورې اړتیا لري؛ که دا یوه اقتصادي مسئله وي، که ښوونځي پورې اړتیا ولري او که بهرني سیاست پورې، که کورنی مسئله وی او که د بهرنیو تادیاتو د بیلانس او یا د کلتوري زوال مسئله وي.

زموږ ترویج او تبلیغ باید بیلابیل ډولونه پیدا کړي، هر اړخیزه شي او نه یوازې د خلکو اقتصادي غوښتنې، بلکې باید پراخه برخه راوغاړي، د هغوي نورې اړتیاوې هم باید په پام کې ونیسي. مونږ کمونیستان په پام کې لرو چې نړۍ له سره جوړه کړو. مونږ د هر هغه څه په اړه چې په پانگوالی نړۍ کې واقع کيږي، خپل نظر او عقیده لرو. داسې شیبې هم شته چې ځینې مسئلې په ظاهره فرعي ښکاري. د نویو مالیاتو د وضع کولو په پرتله یوه بشپړه رسوا محاکمه، د بیرغ مسئله، د یو فلم ننداره، شونې ده چې د ولسونو تر منځ د مستقیمی او زیاتي پاروني لامل شي، هغه بیښي چې په مستقیم ډول پر ولسونو اغیزه کوي، باید د تبلیغ لپاره وکارول شي. زموږ تبلیغ باید د کلي اصولو پر ځای د ژوندانه له شته واقعیتونو سر راپورته کړي.

دا ډول تبلیغ په ځانگړي توگه زموږ د سیمه ایزه تبلیغ په اړه صحیح ښکاري. په داسې یوه هیواد کې چې زموږ د گوند فعالیت په کې قانوني بڼه نلري، په یوې ولسوالۍ کې دوه ماشومان له ولړۍ مړه شول خو زموږ د گوند سیمه ایزې ورځپاڼې د دې پر ځای د جاپان په اړه یوه سرمقاله خپره کړه. یوه بله بیلگه له یو فاشیستي هیواد څخه راوړو: په یوې ستري کارخانې کې کارگرانو په یو اعتراضی اعتصاب لاس پورې کړ، خو سیمه ایزې کمیټې د دې چارې راپور په آخري پاڼې کې چاپ کړ او نورې ټولې پاڼې یې گلي سیاسي چارو ته بیلې کړې. دا د تبلیغ بد ډولونه دي. مونږ باید بی له ځنډه د هغو مسئلو په اړه چې پارونکي دي، هغه مسئلې چې په ځانگړو شیبو کې د ولسونو لپاره د اندیښنې او ناراحتۍ وړ دي، خبرې وکړو او ان دا خطر ومنو چې شونې ده زموږ دريځ سل په سلو کې سم نه وي. په داسې حال کې چې په چټکۍ ټولو ورځنۍ مسئلو ته غبرگون ښکاره کوو، باید مکتوبي کلام ته زیات ارزښت ورکړو او شفاهي تبلیغ ته هم لږ ارزښت ورنکړو. زموږ ځینې ملگري انگریزي چې د یوې اعلاميې چټک چمتو کول د تبلیغ پرمینه لوره څوکه ده یا فکر کوي که تور قلم د سپین کاغذ پر مخ وڅوځید، گوند خپله دنده تر سره کړې ده. دا د مستقیم او خولې په خولې، له یو کس څخه بل کس ته، یعنی د ژوندي تبلیغ دکم ارزښته گڼلو معنی لري. که چیرې کولای شو په بل ډول خلکو ته نژدې شوو، نو اعلامیه یو ضروري کار دی او که لازم وي چې پراخه ولسي پرگني په چټکۍ له یوې چارې مطلع شي او په هغه اړه د گوند په دريځ پوه شي، اعلامیه کاملاً ضروري ده، خو اعلامیه نشي کولای د شفاهي تبلیغ یا د ورځپاڼې یا جزو ی ځای ونیسي.

باید په ځانگړي ځیرتیا سره خپل شعارونه غوره کړو. لومړنی اصل دا دی چې ډیر شعارونه پورته نکړو. باید ولسونه د شعارونو له اوردنه لست سره مخامخ نه کړو، دا کار یوازې ذهنونه مغشوشوی او د هر بیلابیل شعار ضربتي ځواکمنتیا کموي. زموږ تبلیغ یوډوله او ستومانه کونکی لحن باید ونلري. باید د زیارکښانو ټولنیز ژوند، بیلابیلې گټې او اړتیاوې په پام کې ونیسي او په پریکنده ډول، په نه ستومانه کیدونکي ډول گویا د څټک سره باید د ولسونو د پوهیایي منځ ته ولیردول شي، په داسې ډول چې هیڅوک ونشي کړای د هغې له اغیزې خوندي پاتې شي. د دې توانيې د لاسته راوړلو لپاره زموږ شعارونه باید مستقیماً د ولسونو لپاره د پوهیدني وړ وي، باید د هغوي له ژورو هیلو سره تړاو ولري، پیچلي او دوه اړخیزه شعارونه باید ورنکړای شي. باید د خپلو دښمنانو له ترېخي تجربې څخه زده کړو. خو تر هېڅ شرایط لاندې نباید له هغه ابهامي عنصر څخه استفاده وشي چې غالباً د فاشیزم لخوا کارول کېږي. په روسیه کې د فیروزي انقلاب وروسته د بلشویکانو د ډوډۍ، سوله او آزادي شعار د کمینترن ځینو برخو ته بیلگه ده او همدا ډول زموږ د فرانسوي ملگرو شعار چې «شتمن اړ کړی چې بیرته یې درکړي»، همدا ځانگړنه لري. زموږ شعارونه نه یوازې باید روښانه او ساده او د هر چا لپاره د پوهیدني وړ وي، آن که له سیاسي پلوه مجرب هم نه وي، بلکې باید واقعاً د پلي کیدو وړ وي او ولسونو ته عملي ښکاره شي. په هغه راتلونکي کې د پلي کیدو وړ وي چې څرک یې کاملاً ډیر لیرې نه وي. هر هغه شعار چې هرڅومره زموږ له کرنلاري سره قاطع تړاو ولري، که مخاطبو ولسونو ته د پوهیدني وړ او یا عملي نه وي، بد شعار گڼل کېږي. که داسې شعارونه ورکړو او ځان په دې فکر تسکین کړو که ولسونه زموږ په شعارونو نه پوهیږي، دا د هغوي نیمگرتیا ده او تاریخي حقانیت له مونږ سره دی، نه د هغو سره چې مونږ ته غوږ نه ږدي، دا به یوازې ډله پالنه وي.

ځکه زموږ د ترویج او تبلیغ موخه د ولسونو متقاعد کول دي، البته دا به عالي وی که ولسونه همدا اوس چمتو وی چې د پرولتاریا د دیکتاتوری لپاره په مستقیم ډول اقدام وکړي، خو له هغه ځایه چې دې عمل ته چمتوالی نلري، مونږ باید په لومړۍ کې داسې شعارونه ورکړو چې ولسونو ته د مبارزې لارښوونه وکړي. که داسې شعارونه ورکړو چې په مضمون کې سم وي خو تجریدي وي او لیرې راتلونکي سره تړاو ولري او د ولسونو د اړتیاوو سره

مستقیمه اړیکه ونلري، دا به بد تبلیغ وي. ښه تبلیغ هغه دی چې وکړای شوو د ولسونو هیلې او د گوند اراده په څو لنډو، ساده او معنی لرونکو الفاظو کې ووايو.

د دښمن د استدلالونو ناسموالی ثابت کړئ!

زموږ تبلیغ له هغو مشکلاتو او امکاناتو څخه ډیر وروسته پاتې دی چې زموږ گوند ورسره مخامخ دی. پراخه ولسي پرکني په حرکت راغلي دي، هغوي په دې پوه شوي چې زړه پانگوالیزه نړۍ نور د اعتماد وړ نه ده او په سخته توگه ناپایښته ده. هغوي د کرکيچ او جگړې له خطر څخه د ژغورنې د لارې په لټه کې دي، له هر وخت نه ډیر د نوي وضعې لپاره تېري دي، هغوي د شوروي سوسیالیستي جمهوریتونو اتحاد او کمونیزم ته له هر وخت څخه ډیر ليوال دي، هغوي سلگونه سوالونه لري او غواړي چې مونږ یې سلگونو سوالونو ته ځواب ووايو. خو هغوي یوازې مونږ ته غور نه نیسي، هغوي همدا ډول «د فاشیستو غلو روح» ته هم غور ږدي. ولسونه نوي شئي غواړي، داسې ځواکمن شئي چې د هغوي پر راتلونکي باندې د اغیزه کولو توان ولري. په داسې شرایطو کې له هر وخت ډیر اهمیت لري چې د ځواکمنو تبلیغاتو سره ټولو ټپوسونو ته ځواب ووايو او د دښمن د استدلالونو ناسموالی ثابت کړو. د هغوي لپاره چې د مرستې تېري دی باید پراخي دريځي خلاصې کړو. کله له دې احساس څخه خلاصیدل چې مونږ نشو کولای په ټاکلي تاریخي شیبه کې په سمه توگه خپل رول او د خپلو ستونزو ستروالی درک کړو، ناشونی دی. په میلیونونو خلکو مونږ ته غور ایښودی، خو مونږ هغوي ته ډیر کم شيان ووايو. مونږ باید د ټولو هغو کسانو مشارکت چې له مونږ سره هم عقیده دی او یا زموږ د عقیدې پلویان دی، تامین کړو؛ د ټولو هغو کسانو مشارکت چې لیکني توان لري او په ورته وخت کې دا وس لري چې هغه شيان چې مونږ یې په لاره کې جنګیرو، په پنځونکي توگه بیان کړي، تامین کړو. مونږ باید په دې توگه د کتابونو، رسالو او ورځپاڼو یو بشپړ پوځ جوړ او د هغوي په کمک د دښمن له ډارونکي تبلیغاتو سره مقابله وکړو. باید د شوروي د جمهوریتونو د اتحاد لپاره تبلیغ وکړو، خو نوی او ژوندي تبلیغ. نړیوالو ته وواياست چې څنگه د سوسیالیستي شوروي د جمهوریتونو اتحاد ملتونه راژوندي او راویښیږي او ځوانان هلته څنگه ژوند کوي او پرولتري دموکراسي څنگه پراختیا مومي. نوی انسان څنگه زیږیږي، څنگه له کوچني توب څخه بلوغ ته رسیري او دا ټول نه باید د پریکړه لیکونو او رسمي گزارشونو په ستومانه کونکي ژبې، بلکې د ژوندي تجربیاتو په ژبه، هغه ژبه چې شتمنه او بډایه ده، ووايي. باید د جگړې ضد کتابونه ولیکو، د ولسي جبهې په اړه، د دموکراسۍ په اړه، د کمونیستي انترناسیونال د مرام په اړه او له ټولو زیات د خپلو اصولو په اړه، د شوریاگانو د ځواک په اړه، د کمونیستي نړۍ لید په اړه باید کتابونه ولیکو. د تاریخ ژورنیا ته باید پام وکړو او د زیر قلم او ځلانده رنگونو سره د کمونیزم په لور د بشر لاره، د بنادې او آزادۍ د قلمرو او د پنځونکي کار او ورورگلو لپاره د بشر مبارزه انځور کړو. په داسې حال کې چې د نوي نړۍ په درشل کې ودریدلي یوو، په میراني باید د دې نوي نړۍ له پرم او شتمنیا څخه خبرې وکړو. باید تر ټولو لومړی او له ټولو زیات هغه ځوانان راجلب کړو چې فاشیزم کوښښ کوي د خپلي ایدئولوژي خوا ته یې راوکاږي. د فاشیزم ایدئولوژي د زوال او نابودۍ تر سیوري لاندې پټه ده او د فساد نښې نښانې په کې جوتې دي. ځوانان یې تر یوې کچې پورې ځان ته راکاږلي او بسایي د هغه په ضد بیرحمانه او جدی مبارزې ته دوام ورکړو.

د ذهن او حواسو کارونه

دا تبلیغات نباید په عامي گري بدل کړو. په تبلیغي کار، په ولسي میتینگونو کې کولای شوو په یو مسخره داستان مخالف وځپو. خو په تبلیغ کې باید ټولو استدلالونو ته او په لومړي پړاو کې هغه استدلالونو ته ځواب ورکړو چې تر ټولو زیاته اغیزه لري او جدي گڼل کیږي. ځیني مبلغان په خپله یو مخالف اختراع کوي، له متن څخه ځیني نقل قولونه راوباسي، څیري څیري کوي او فکر کوي چې د دښمن کار ختم شوی دی. هغوی اغلباً معکوسه پایله تر لاسه کوي.

بالاخره، لویه تیروتنه به وي که فرض وکړو چې ډیر مسائل دمخه پیژندل شوي او منل شوي دي. ډیری وخت مونږ ځیني داسي شیان «منل شوي» گڼو چې له نور مسايلو ډیر لوستونکو ته فکري ستونزې رامنځته کوي. هغه شیان چې توضیح یې زمونږه لومړنی دنده ده، باید د هر کتاب او جزوي په خپرولو کې په پام کې ونیول شي، ځکه شاید دا ډیری لوستونکو ته لومړنی کتاب یا لومړنی جزوه وي چې زمونږ عقاید هغوی ته لیردوي. د لومړني کتاب یا جزوي د لوستلو وروسته شوني ده هغوي وغواړي زموږ په اړه نور هم معلومات تر لاسه کړي، خو په نهیلي سره به ووايي: «دا یو ډول مرموزه ژبه ده چې زه ورباندې نه پوهیږم.» زموږ هر تبلیغاتي محصول باید پر خپلو پښو ودریږي، باید تاند او هر اړخیزه وي او د پوهیدني وړ وي، باید تل په پام کې ولرو چې دا مهال زموږ د تبلیغاتو مخاطبین زیات شمیر هغه غیر مارکسیستان دي چې زموږ له عقایدو څخه مبهمه پوهه لري، هغوی شونی ده چې هر تبليغي عبارت د نره بین لاندې کیږدي او په څرگنده توگه احساسوي چې هغه څه چې مونږ ورته وایو اصیل، ځواکمن او ژوندی دي که یوازې د هغه سترو او زړور وکمونیسټي عقیدو چې د نړۍ د بدلولو په لټه کې دي، پلاستیکی ټاپه او مرځین انعکاس دی. مونږ باید د هغو نویو خلکو په فکر کې ووسو چې مونږ ته غوږ ږدي او باید په نوی ژبي خبرې وکړو چې نه یوازې د پوهیدني وړ وي، بلکې پارونکي هم وي.

مونږ ستري ستونزې او همدا ډول ستر امکانات مخې ته لرو، د دې ستونزو د پلي کیدو او د دې امکاناتو د بشپړ کاروني لپاره باید خپل تبلیغات تر وروستي کچې پورې زیات او پیاوړي کړو. باید زموږ د غږونو اوچت او روښانه فریادونه د بیوزلو سره مرسته وکړي، متزلزلو کسانو ته ټیکاو وروڅښي او مبارزین له ستر قاطعیت څخه برخمن کړي. مناسب تبلیغ به د پانگوالی د درواغو دیوال ړنگ کړي، نو ملگرو:

ډیر ترویج او ډیر تبلیغ!

“سیند خپرندویه” خپاره کړي دي:

۱. د کمونیزم اصول، فریدریش انگلس، ژباړه: فرهاد ویاړ
۲. دیالکتیک ماتریالیزم د خوانانو لپاره، رضا قربانی، ژباړه: مرینه سحر
۳. د یوه شاعر اندیښنې، احمد شاملو، ژباړه: فرهاد ویاړ
۴. یو شعر چې کرکه ده، پاڅون دی او انتقام - سپیڅلی
۵. مور می بڼکلی نشوه، رضا فرمند، ژباړه: فرهاد ویاړ
۶. مارکسیزم او رفورمیزم، و. ا. لنین، ژباړه: هاشم سهار
۷. لیو هولان - یو ستر ژوند! یوه پرمینه مرینه!، ژباړه: فرهاد ویاړ
۸. د شناخت په اړه یو څو خبرې، صمد بهرنګي، ژباړه: څرک
۹. ارنستو چه گوارا، م. بنامین، ژباړه: فرهاد ویاړ
۱۰. اولدوز او کارغان، صمد بهرنګي، ژباړه: ف. رووفي
۱۱. کور او غلو او گنجی حمزه، صمد بهرنګي، ژباړه: ف. رووفي
۱۲. د دیالکتیک ماتریالیزم او تاریخي ماتریالیزم په اړه، ی. و. ستالین، ژباړه: فرهاد ویاړ
۱۳. زما گیتار! ویکتور خارا، ژباړه: فرهاد ویاړ
۱۴. مخکین شهید، لوچیاپن، ژباړه: فرهاد ویاړ

خپریزي:

د ویتنام حماسه، د امریکې رسوایي

۱۳۹۰

میلاد
مهرنویس